

styrelserne hidtil have haft. — Jeg troer, at den høitærede Indenrigsminister igaar misforstod den ærede 3die Repræsentant for 9de Kreds (Mourier = Petersen), forsaavidt denne havde udtalt sig om, at der i § 7 — jeg troer i dennes 3die Linie — efter Ordet „Viveiene“ burde have staaet: „og de paa disse værende Broer. Viveiene ere jo virkeligt ikke omtalte i de 5 første Paragrapher af Lovforslaget, idet disse kun omhandle Hovedlandeveiene og de grundforbedrede Landeveie, og den omtalte Bemærkning af den 3die Landstingsmand for 9de Kreds var altsaa aldeles bespøjet. Det kan vel siges, at det vilde være aldeles overflødig at omtale Broerne paa det paagjældende Sted, idet det, naar Landcommunerne skulde holde selve Viveiene, som løbe over deres Grund, vedlige, da ogsaa deraf følger, at de skulle vedligeholde de paa samme sig befindende Broer, forsaavidt der ikke er nogen særlig Bestemmelse om, at Amdraadet skal gjøre det; men det forekommer mig dog, at det i alt Fald vilde være heldigt, om der i Paragraphen udtrykkelig kom til at staae: „samt de paa disse værende Broer“. — Hvad det af tvende ærede Medlemmer til § 8 stillede Endringsforslag angaaer, da troer jeg rigtig nok, at det vilde være overordenlig heldigt for Veivæsenets hele Ordning, om Naturalarbeidet efterhaanden kunde blive afløst af Licitationsarbeide. Jeg har selv i den Commune, hvis Anliggender jeg i en Række af Aar som Formand har haft den Ære at foreslaae, søgt at faae Licitationsarbeide indført, men desværre have mine Bestræbelser i denne Retning været forgjæves. Jeg forsøgte til en Begyndelse at faae Forholdet ordnet saaledes, at Licitationsarbeidet skulde udføres i meget smaa Portioner, for at de paagjældende Løbsiere selv skulde kunne optræde som Entreprenører og derved blive forstaaende for at udrede noget egentligt contant Bidrag. Jeg troer, at den Modstand, som Veiarbejds Udførelse efter Licitation har vakt i forskjellige Communer, for en stor Deel har havt sin Grund, deels i en vis Vedhængen ved det Gamle og det Bestaaende, idet man nødigt vil forlade det, som man engang er bleven vant til, og deels i en vis Frygt for, at det vilde komme til at med-

føre Udgifter; men Grunden maa dog vistnok navnlig søges deri, at man endnu ikke har faaet det rette Blik for Nødvendigheden og Gavnligheden af at have gode Veie. Saaledes som Endringsforslaget til § 8 er affattet, vil der jo, hvor særlige Omstændigheder tale derfor, med Amdraadets Approbation kunne anvendes Naturalarbeide; og jeg seer saaledes ikke rettere, end at der ved dette Forslag netop vil vindes det, som jeg fremfor noget Andet maa sætte Priis paa, nemlig at Naturalarbeide efterhaanden kun bliver en Undtagelse, hvorimod Veiarbeide efter Licitation bliver Reglen. Der kan imidlertid gjøres en Anmærkning imod Forslaget, som den høitærede Indenrigsminister ganske vist ogsaa fremkom med igaar, nemlig den, at vi, dersom vi gaae hen og foreskrive, at Veiarbeidet skal udføres efter Licitation, og at Udgifterne til dette Arbeide skulle paalignes efter Reglerne for Udgifterne til Fattigvæsenet, derved prægravere dem, der alene hvede efter Formue og Keilighed, navnlig Huusmændene, idet disse ved Naturalarbeidet have en Lettelse fremfor det hørende, veiarbejdspligtige Hartkorn, hvilken Lettelse de jo ikke ville opnaae, naar Udgifterne til det hele Veiarbeide skulle liges efter Reglerne for Fattigbidragene. Jeg antager imidlertid, at der let vil kunne stee en Omændring i Forslaget til 3die Behandling, saaledes at Huusmændene, hvor dette Arbeide udføres efter Licitation, dog i intet Tilfælde komme til at udrede Mere end Værdien af de Arbeidsdage, som det ifølge den nujældende Lovgivning paaligger dem at udrede til Veivæsenet i det paagjældende Aar. — Medens jeg taler om den gjældende Lovgivning, maa jeg dog bemærke, hvad mange ærede Medlemmer vistnok vilde være enige med mig i, at det vilde være overordenlig heldigt, om man kunde faae den gjældende Lovgivning angaaende Huusmændenes Arbeide i Communerne revideret, da den indeholder mange meget forvirrende og hinanden meget modsigende Bestemmelser, der have bevirket, at Huusmændenes Arbeide rundt omkring i Communerne ikke bliver afkræbet dem efter de samme Regler. I enkelte Communer fordrer man saaledes kun, at Huusmændene, hvad enten de have Jord eller ikke, kun skulde gjøre i Alt 3 Dages Arbeide til